

[Axel Kristensen.]

at vi ikke havde behøvet at høre på dem, men de sagde én ting, som var rigtig, og det var dette: nu har I gang på gang sagt, at I ville ordne økonomien for os, og hver gang har det ikke hjulpet noget. Det er rigtigt, for man har fortsat med det forkerte; man har ikke taget fat dér, hvor fejlen var. Den måde, vi ville have rettet det på, ville de herrer ikke have syntes om, men det får være ligegyldigt, hvis det havde været rigtigt at gøre det.

Vi ønsker altså samordning, men vi mener, at det er regeringen, der har ansvaret og myndigheden til at etablere den, hvad tre tilfældigt udvalgte mennesker ikke har. Derfor var vi imod denne ordning, da lovforslaget blev fremsat, derfor er vi stadig imod det, fordi vi ikke ønsker at skjule realiteterne og mulighederne.

I det, der nu laves, er der en begrænsning med hensyn til, hvad der sættes i gang af byggeri, offentligt og privat, på en række områder. Jeg skulle da være den sidste, der vovede at kritisere det. Jeg var den første, der gjorde den slags ting, den første, der lavede byggestop i Danmark, da jeg en kort tid ikke af navn, men af gavn var boligminister. Det er klart, at når der er mere byggeri i gang, end hvad der svarer til arbejdskraften, opstår der forkerte ting, så får de mennesker, der bygger, monopol på tingene og kan tiltvinge sig en stor løn- og mindre ydelser, og der bliver ikke bygget en kvadratmeter mere, fordi man sætter mere arbejde i gang; men der bliver heller ikke, fordi man begrænser igangsætningen, bygget en kvadratmeter mindre, end hvis man ikke lavede et delvist igangsætningsforbud. Jeg ønsker at sige dette, fordi vi i aviserne har kunnet læse, at det var skrækkeligt, nu kunne man ikke bygge skoler, nu kunne man ikke bygge seminarier, nu kunne man ikke bygge universiteter, og det er selvfølgelig rigtigt. Men det, der nu foretages, formindsker ikke den mængde, der vil blive bygget, for alle bygningshåndværkere vil blive holdt i ar-

bejde. Derfor er det rigtigt at udstede dette forbud, således som tingene ligger, men spørgsmålet er rigtignok, om man så rent negativt vil acceptere, at i øjeblikket kan vi ikke bygge mere, så vi må nøjes med det, der er i gang.

Det kan vi dog ikke standse ved. Vi har sat de ting i gang, fordi vi havde brug for skoler, brug for seminarier, fordi vi trænger hårdt til flere boliger, fordi et langt større byggeri er hårdt tiltrængt end det, der er i gang. Skal vi så nøjes med bare at sige, at der er ikke flere håndværkere, og derfor kan der ikke bygges de boliger, vi har brug for; vi kan ikke sanere, for vi kan ikke rive de dårlige lejligheder ned, når vi ikke samtidig bygger nye; vi kan ikke bygge skoler, for vi har ikke murersvende, elektrikere, snedkere og tømrere? Er det regeringens hensigt at akkviescere ved disse tilstande? Har vi ikke ansvaret, har vi ikke pligten til at løse dette problem? For det er jo det, der er sandheden, at i al den tid, der er gået efter krigen, i 17 år, er dette spørgsmål ikke løst, men ikke fordi vi ikke har haft råd til det, for det er rigtigt, hvad der blev sagt for af det ærede medlem hr. Aage Fogh, at det er ikke et spørgsmål om penge, men et spørgsmål om produktionsevne. Derfor spørger jeg, som jeg spurgte den højtærede statsminister hr. Kampmann for nylig, om regeringen da ikke vil tage det spørgsmål op at give fri arbejdsret. Jeg for min part vil ikke have løntrykkeri. Jeg vil ikke have, at de mennesker, der ikke er murere, og som skal gå ind og mure, skal gøre det billigere end de faglærte. Det har måske været en af Arbejdsgiverforeningens fejl, at den har sagt: så må de ufaglærte kunne gøre arbejdet til en lavere løn. Det er muligt, men det behøver man ikke at forlange, det må man lade være med at forlange, for på den måde kommer man ikke nogen vegne. Men er der ikke snedkere, elektrikere, murere, tømrere nok, så må andre lave arbejdet, for vi skal have bygget, vi kan ikke undvære boliger, vi kan ikke undvære skoler, seminarier,